

DANUBIU

ZIAR INDEPENDENT

Abonament de încurajare Le 200
Abonament anual " 150
Pentru muncitori și săten " 100
Inst. tutii " 500

Director I. MUŞAT

Redacția și Administr. Str. Pr. Chirescu No. 6
CERNAVODA

Apare săptămânal

CARTEA

Nevoile omului sunt multe din cale afară. Cele mai grele sunt cele cărițin de hrana și de îmbrăcămintea trupului. Nu poți trăi fără mâncare nu poți umbila gol și nici nu poți trăi fără adăpost.

Pe lângă trup mai are omul și suflet. Prin aceasta doar se deosebește de celelalte viețuitoare. Însușirile sufletești sunt podoaba omului. Ca să le cunoști trebuie să te atragă altul spre ele, spre cele mai frumoase, spre cele sfinte. De aceia omul singur a simțit nevoie să și facă biserică, să și facă școală locașuri de învățătură folositoare.

Dar biserică și școală nu le poți avea ori unde și atunci omul și-a găsit un alt tovarăș carte. Cartea bună este prietenul cel bun, statuitorul îndrumătorul spre sapte bune. Cartea poate fi luată oriunde. Ciobanul la stâna cărăușui la drum, plugarul la coarnele plugulu; o poate purta cu dânsul în tijupul liber, în zilele de odihnă. Loc mult nu prinde. În chemir, în traistă, în căruță, o poate duce cu dânsul ori unde.

Sarbatoarea, când preotul e în altar, omul în pădure poate să și scoată cărticica în care e scrisă evanghelia, o citește în taină, în singurătatea pădurii și o înțelege mai bine.

Tot ce vrei îți spune carte, în ea e experiența omenirii de mijii de ani. Dacă cartea n-ar fi fiecare

generație de oameni ar trebui să ia viața dela început.

În ea înveți cum să-ți economisești puterile, cu multe mai puțină dar cu chibzuință să scoți mai mult de cât te-ai istovi în neștiință. Cartea îți arată cum să tu bine, bland, omenos, cu tine și cu alții. Dar ce nu-ți spune cartea? Pățările altuia pline de învățături, istoria neamului tău plină numai de jale, frumusețea țării tale!

Nu nesocotii cărtea bună! Citiți-o Adunați cărti folositoare, sunt comoara sufletului. Sunt fântâna de unde se scoate spație. De căci răstoșește o carte și durerea ta se va înprăștia. În fruntea cărților tale să fie biblia Efezaurul, e comoara omenirii de milenii.

Săptămâna care a trecut a fost închisă cărții. Ea a trecut la noj neobservată ca oricare săptămâna altă. Numai școala primărie i-a închisă căte o șezătoare Dumînică 12 Mai la care a asistat foarte puțin public. Librării de aici n'au făcut nimic pentru difuzarea cărții, cu toate că aveau acest interes. Nici un afiș nici o vitrină, n'au amintit populației de cele ale sufletului.

Prietenul cel mai bun al omului e cărtea bună. Citiți-o!

G. Serbanescu

Nemurire

Iși toarce soarele fuiorul

Din caerul lui de mătase

Să pe urzeala-i azurie

Iși fese miile de raze.

Prăbușind lumina zilei

In zori roșetele el cuvântul,

Isvor de viață sfânt reversă

Să 'ncâlzește întreg pământul

De mii de veacuri el răsare

Pe bolta cerului albastru

Si veacur încă mii vor trece

Prin fața bătrânlui astru.

Vor pieri țări, vor pieri neamuri

Si poate va pieri pământul,

Ei tot nemuritor rămâne

Si și va rosti mereu cuvântul

Lungol Grigorescu

ERI SI ASTAZI

Cu slabă mea putere de evocare și cu toată pietatea, voi povesti o reală întâmplare din vremuri depărtate, dar trăite.

Sunt patru decenii și mai bine de ani de atunci. Era prin luna Iulie, pe o căldură tropicală, când din satul Murfatlar, i-sea o trăsură grea, butucanoasă, cu osii groase având roatele eu și ale de fier, trasă de doi cai perșeroni. Murfatlarul, sat locuit în majoritate de Turci și Tatari, cu case mărunte făcute din chirpici, împrejmuite cu zid uscat de piatră și cu curțile pline cu tezec, combustibil specific pe acelă vremuri, ale populației musulmane autohtone, satul ramăese hăt departe, iar trăsură abea se zărea pe pustiul stpe. Do-

brogane, ca un punct negru aproape imperceptibil ochiului, fară auxiliarul unui instrument optic.

Pânza de la covîtrîrul trăsuri umflată de un vînt dogoditor ce gonește peste stepă, facea impresia unei pânze de corabie, mănată de valuri în mijlocul imensității apei unei mări.

Pământ arid, ară de soare, dealuri înalte de piatra deasupra căror se rotesc vulturii și alte păsări carnivore ce se adăpostesc în crăpăturile, și găurile stâncilor de piatră. Aproape de Medgidia conuu Mhalache Kogălniceanu, căci el era în trăsură, zărește o oase, era valea carusu cu balta Medgidia.

Urmare în pagina II

RECENZIE

SCOALA ACTIVA

de C. Petrescu

Problema școalei active formează preocuparea principală și a pedagogilor din țară. În Olanda îl vedem pe Lightard. Olandezul și-a petrecut copilăria într-un mediu sărac, dar care nu i-a impiedicat cu nimic imaginația lui bogată, grație căreia a transformat rezilița în vedenie minunată. A lăsat multe scrieri în care să ocupe de subirea și respectul personalității copilului, călățări pe care el le-a posedat cu imbelșugare până în 1916, când ultima căpă a vieții să aștepte.

El numește ramuri reale, geografia, istoria, iar intuiția considerând-o ca temeiul a înțelegerii invățământ. După felul cum să înțelese Lightard rolul de educator, este considerat unul din Pestalozzi.

În Belgia îl vedem pe Decroly al cărui institut are ca directivă învățătorul principiu: școală pentru viață, prin viață. Această școală a lui, grație spiritului de jertfă și a învățătorilor și părinților, se poate spune că a devenit un "adevărat paradis", statul Belgian îl-a numit profesor de psihologie copilului la univîrsitatea din Bruxelles. Decroly ne înfățează căteva puncte principale într-o revistă să și sunt următoarele.

1) Copilul este o ființă în dezvoltare. La fiecare vîrstă are diferențe inclinări de care trebuie să se țină seamă. Activitatea spirituală a unui copil este determinată de vîrstă sa, ale cărei interese variază neconvenit.

2) Copilul este o ființă vie. Trebuie să fie pregătit pentru viață într-o societate asemănătoare cu cea în care va intra. Imboldul cel mai puternic al copilului este imboldul înșchișii. În consecință, orice activitate a copilului trebuie să fie strâns legată

de mișcare. Scolarul deci, până la vîrstă de 12 ani, trebuie să fie pus în contact zilnic cu natura și cu voința omenească, pentru a-l face să înțeleagă, condițiunile existenței sale fizice și sociale. În scopul de a face mai fructoasă frecerea obligatorie a copililor prin școală, autorii propun următoarele măsuri:

1) A supune pe copii la triaj bazat pe examenul fizic și psihic.

2) A creia secțiuni paralele pentru copiii slabii dotați, sau înțărziati, acolo unde numărul școlarilor permite, și creia clase speciale pentru copii normali.

3) Numărul unei clase de copii normali să nu treacă de 30. În unei clase paralele de 20 și al unei clase de anormali, de 12

4) A modifica astfel programul, încât să țină seamă de evoluția intereselor la copil, de mecanismul găndirei lui, de condițiunile locale, de capacitatea majorități prin adaptarea unui program de idei asociate.

5) A da preferință exercițiilor și disciplinei care favorizează individualitatea și a tivitățea personală.

În Italia D-na Dr. Montessori a produs o mișcare puternică în favoarea școalei active. Adevărată forță este în viață ființei active. Educația trebuie să se sprijine pe spontanitatea copilului. Personalitatea nu se deavâluează de către libertate. Nu pot cunoaște apătitudinile, darurile, personale ale copililor, dacă toți sunt supuși aceluiași regim, acelorași exerciții.

În școalele Montessori la început copiii își alegă libertatea sau repaosul, sau să-l întreprindă când îl place. În aceste școale numai canticul gimnastică îl grupează pe toți la un loc. E necesar a lăsa pe scalar să se desvolte prin propriile sale sforțuri; după ce a fost pus în cele mai priințice condiții de dezvoltare.

Demetra Nicolae

va urma

ERI ȘI ASTAZI

urmare din pag. I

Aci se oprea un beduin din desertul Saharei, insetat de boala acestui colțor de verdeță în această pustă dobrogeană. Săcările plotoase se clăină bătute de vant, iar stuful și păpușul, freamăță scuturându-și puful care zboară în neant. În văzduh se ridicase un nor be praf roșu, iar fările de nisip scăpitoare în bătaia orbitoare a razelor de soare aruncă scânteie de aur dând un tabou fecer și bizarr. Conu Mihalache contempează măretia peisajului minune a naturii, iar vizinul nu îndrăsuște să turbure extazul lui sfânt. Continuându-și drumul sosește la Cernavăda, aci popos la Ion Gh. Popa (Nică Popa) moșier și econom de vite la care întâmplator eram și eu. Văzând la poartă pe marele om de stat am ieșit în întâmpinarea lui salutându-l cu toată cinstea și multă bunăvoie. În urma unui mic și rustic protocol, zau tuseput discuțiunile obișnuite și banale vorbindu-se despre starea semănătorilor, prețul de perspectivă a recoltei etc. Amfîtrionul Nică Popa întreabă pe ilustru ospet: Ce vânt te-a abătut pela Cernavoda? Kogălniceanu, răspunde că a venit să ia vaporul spre Giurgiu pe care se află și Ion C. Brătianu și cu care s-a înțeles telegrafic să se întâlnească în portul Cernavoda.

Ora sosirii vaporului apropiindu-se și cum pe acele vremuri nu exista la Cernavoda trăsuri de piata și nici particulare, am avut cinstea să însoțesc pe conu Mihalache la debocader. Kogălniceanu fiind excesiv de gras, făcea dese popasuri deși mergea destul de încet. La debocader lume multă Capitanul portului Rogobeti, Politia portului, Davideșcu și garda militară fac loc și mențin ordinea. Vaporul soc. austriacă D. D. S. G. „Orientul” alături ca o lebădă apropie maestos de mal legănat de valurile bătrânlui fluviu. Brătianu aștepta pe puncte, la întânlire dău mâna și plecă amândoi spre clasa I și cum eram în urmă lor, aud următorul dialog șoptit în taină: „Iancule, după cum ți-am scris, sunt suferind și plec în streinătate să mă cau (era în ultima perioadă a vieții sale) roagă din partea meape Ministerul de Finanțe să dea ordin casierului general din Constanța, a suspenda vânzarea unei teren mele agricole sechestrată la moșia mea dela Murfatlar, și eu mă oblig ca la toamnă să achit integral datorii fiscale, din produsul recoltei”.

Iată doi oameni de care se leagă stat de mult istoria acestei țări și care au muncit pentru propriațea țării, care au patimit cu durerele ei, dar care nu s-au gândit o clipă se se folosească de privilegiile lor, sau să-și asume drepturi, exploatajnd înrederea cetățenilor României mici și înbelșugată.

S-au scurs zeci de ani. Ei, țărani României mici dar libera și independentă, se odihnesc în pacea înbotoare a altor lumi.

Scoalele primare din localitate vor face o excursie școlară la Bazargic-Balcic pentru trei zile din luna Iunie. Primăria orașului Cernavoda a contribuit cu suma de 2000 lei. Costul unui elev este de lei 130 care cuprinde tren și hrana.

În România Mare de astăzi, pe care ne-au lăsurat-o sufletele și 300.000 de vite, inteligența și abnegația aitor suflete totașă de mari, bate un vânt rău al discordiei, al urei și al potrei nebune de a stăpâni aurul și desfrâul sardana paicic. Sus despotism și orgii, jos mizerie și sinucideri tâlhării și anarhie.

Sfânta și nepieritoare dragoste de neam și țară a bătrânilor, dispără odată cu ei, pentru că în ritmul nou al vremurilor de astăzi să fim stăpâni de hrăpăreți și venali.

C. Simionescu

Fără Paști

de P. Ispirescu

Un preot dintr-un sătucel, se dusese la o moară cu paraclisul, ca să macine câțiva saci cu grâu și cu porumb. Să fiindcă nici în satul lor, nici în satele vecinătății nu erau morți, preotul fusese nevoie să se ducă tocmai al patrulea sat.

Era în postul Paștelui.

Injuga boi la car, puse grăunțe întrânsul și hâja-cesa, mersedonul pe indelete, și tocmai a doua zi seara ajunsese la moară. Până să-i vine rândul de măcinat mai zăbovi vreodată zile, căci era mare inbulzeală. Când să bage în coș auzi trăgând clopoțele; De odată și sări înima.

Se duse jute și cercetă, apoi se întoarse repede și zise țarcovnicului:

Aide, dascăle, mai iute acasă că ne-a apucat Paștele pe urmă — Ce spui, părinte?

— Iată aci în sat și sosit, și până în ziua va ajunge și la noi ce să ne facem?

— Să le mai oprim nițel.

— Aș! nu se poate.

— Dar ce facem grăunțelor ce am adus să măcinăm? Il mai întrebă paracliseru?

— Că bine zici tu, dascăle, Rămâi tu dar aici, grăbește de isprăvește mai curând, și vezi de vino într-un suflăt că eu mă duc să fac invieră.

— Dar cum se facu posna, părinte de te apucă Paștele aşa fără veste?

— Dracu știe, răspunse preotul, Eu stă că postul cel mare este patruzeci și opt de zile. Atâtă și boabe de porumb am pus în buzunar, la lăsatu de sec. În fiecare zi am scos căte unul și acum, când cau văd că nu mai sunt încă multe. Pesemne că să îsmenit lumea.

Pasă-mi-te preotessa să băgase de seamă că soțul său purta boabe de porumb în buzunar, bănuiesc că îi place să ronțească în post, când și când, căte o boabă la lucru, și-i mai adăugase o mână, înainte de-a pleca la moară. Sarmans, credea că făcând aşa, umblă după gustul bărbatului.

Asta fugese ce zăpacise pe bîstul preot.

Ajungând acasă, supărat și abia răsuflând, începu să tragă ale-

Parastas pentru Preotul Radu Constantinescu

Marți 21 Mai, cand sf. Biserică creștină cinstește amintirea celor ce cu credință și dragoste intru Hristos au apărat creștinătatea de prigoana păginiții, a Imperaților Constantin și Elena, în comuna Ștefan Cel Mare a avut loc ridicarea crucii intru veșnica amintire a preotului Radu Constantinescu, peste a căruj mormânt a trecut un an, dela trećerea lui în viața vecină.

Pentru d. Revizor Școlar și conducătorii asociației corpului didactic primar din jud. Constanța

Un grup de învățători au luat inițiativa ridicării unei cruce la mormântul acestuia care a fost Stan Greavu-Dunăre.

In acest scop s-a organizat serbare școlară în satele de pe malul Dunărei, pentru strângere de fonduri.

In numele învățătorilor de aci, delă Dunăre, rugăm călduroș pe d. Revizor Școlar și pe d-nii conducători ai asociației de a lua hotărârea ca să contribue toți învățătorii la această frumoasă opera colegială, cu câte 10 lei.

Sperăm că apelul nostru nu va fi zidănic.

clopot de credeai că o să le spargă. Oamenii se mirară cum de, așa din chiar senin, îi chiamă popa la biserică. Aflără că este săfitele Paști, după ce se adunără, săvârșind slujba invieră se întoarce preotul acasă catrănit și copleșit de rușine. Acă găsi pe preoteasă supărată foc.

— Da bine părinte ce ma fusese și asta? Ce fel de Paști mai facu și sănătia ta, fară colaci, fară ouă roșii și fară să ne dai de veste mai înainte, ca să știm și noi ce facem?

— la, fa și tu cum vei putea, răspunse preotul. Nu știi cine dracu a gonit Paștele cu câteva zile mai înainte. Si dacă era să fie după boabale mele de porumb din buzunarul meu, eram so ducem tot într'un post.

Noroc cu niște creștini ai lui Dumnezeu din satul unde am fost la moară și dela cari am aflat că a sosit Paștele,

— Ce spui părinte, de boabe și dă fătat? Eu ți-am pus o mână, sunt acum câteva zile socotind că îți place să le ronțească.

— Taci, prioteasă! Pti uigă-te toaca, satana, mă speriasem că o să rămânem fără Paști;

Cititi și sprijiniti „DANUBIU”

JOCURILE NOASTRE

Răspunsurile jocurilor din No. 16:

No. 17 Erau tatăl fiul și nepotul

No. 18 CER-DAC

Numele deslegătorilor

No. 17 Elevii Boncota, Alexandru și Vaida Laurențiu.

No. 18 Nuna și cailor Forței Alexandru

Alte Jocuri

No 19 În fața cui se deschoperă regele întodeauna

No 20

Saradă

Sarada ce o propun în trei părți o descompun

Prima parte de-o cătași

La tot omul o afișă

iar a două din mijloc

La pronume e în joc

iar a treia ca finală

Este o notă muzicală

Tot cuvântul împreună

La tot omul e afișat

Tip. „Flacără” Cernavoda

Cercetașii Cohortei G-1 Dragalina, sub comanda d-lui I. Mușat vor merge la București la serbarele restaurației, având transportul pe CFR gratuit, lămuriri la comandanțamentul cohortei,